

det Stattpunkt, at den holder fast ved alle de indirekte Afgifter, vi have, og at den, hvis den skal gaa videre ind paa Formaals, som Tiden kræver løst, ogsaa vil have dem betalt gjennem indirekte Statter. Men det er et stort Spørgsmaal, om det er rigtigt overfor den almindelige Befolkning; thi de indirekte Statter, særlig Toldstatterne, hvile selvfølgelig tungt paa den mindre bemidlede Del af Befolkningen, og det maa de altid gjøre. Man kan lægge saa megen Stat paa Tuxusvarer, man vil, der vil alligevel ikke komme noget skæffeligt ind derved i Statskassen. Man maa lægge saa megen Stat paa Vind og Silke, som man vil, det vil ikke være Meget, som vil komme ind derved, i Sammenligning med, hvad der vil komme ind, naar man vil lægge Stat paa Bomuldstøier og Brændevin. Derfor ville de indirekte Statter komme til at trykke paa den almindelige Befolkning, og naar man nu netop udtaler sig saaledes, som den høitærede Minister gjorde før, at Hovedformaalet ved denne Lov skulde være at tilvejebringe Midler til de sociale Love, som nu maa fremmes, saa vil jeg sige, at det vilde være adskillig smukkere, at man tilvejebragte Midlerne til disse Formaals gennem en Bestatning, der ganske anderledes ramte dem, som havde Raad til at betale, end ved at lægge Udgifterne over paa den mindre bemidlede Befolkning. Det at hjælpe ad den Vej, er en meget tvivlsom Foranstaltning. Jeg for min Del tror derfor, at vi maa gjøre os det klart ved Behandlingen af denne Sag, at hvorledes det gaar eller ikke, hvor Meget vi ville være med til at kompensere Toldnedsættelser ved Øl- eller Brændvinsstatter, saa vil Folkethinget ikke gaa videre i Retning af indirekte Statter, end det allerede er gaaet, men det vil tværtimod gjøre Sit til, at vi snarere komme ned med den indirekte Bestatning, saaledes som der er krævet gennem mange Aar. Derom har Krigen staaet mellem Ministeriet og Folkethinget. Derom tror jeg ikke, der kan være Tvivl, at paa dette Punkt vil Ministeren ikke faae den Glæde at faae Folkethinget til at gaa med paa sine Forslag, saa det skulde gaa ind paa at forøge den samlede indirekte Bestatning her i Landet. Men hvis Ministeren ikke vil stille dette Forlangende, hvis der kun bliver Spørgsmaal om ved Hjælp af en Øl- eller maatte ogsaa en Brændvinsstat at multiggjøre Nedsættelser paa Toldloven, da bliver Stillingen en noget anden. Men det, der her forlanges, er, at vi skulde gaa ind paa en hyderligere indirekte Bestat-

ning til Fordel for de nye sociale Foranstaltninger, som Tiden kræver.

Lutein: Det hænder undertiden her i Livet, at man faaer sine Ønsker og Begjæringer opfyldte paa en saadan Maade, at man, naar man ser paa Opfyldelsen, fylbes med Forbauselse og siger: Mon det var det, jeg egentlig ønskede og begjærede. Den Betragtning er jeg kommen til at gjøre i Anledning af det foreliggende Lovudkastets Forhold til, hvad der tidligere er passeret her i Thinget. Som det vil erindres af ærede Medlemmer, behandlede vi i forrige Samling — det var ikke i Begyndelsen af denne Samling, men i den Samling, der afholdtes sidste Winter — et Forslag til en Toldtarif, der var forelagt af et æret Medlem her i Thinget. Forslaget gik i Udvalg, der blev afgivet Betænkning, og det var til 3die Behandling her i Salen. I dette Forslag, som det blev forelagt her, indeholdtes der oprindelig Forslag til en Ølstat, som omtrent var lig den, der findes i det nu foreliggende Lovforslag. Navnlig var det paa det Allernærmeste den samme Stat, som var i det oprindelige Forslag, som af Regjeringen blev forelagt i Landstinget, idet nemlig det ærede Medlem her havde foreslaaet en Stat af 3 Kr. for hver Procent Spiritusindhold, saa vilde alt- saa 2½ pCt. omtrent give det samme Beløb, som Regjeringen nu har foreslaaet. Denne Paragraf blev stemt ud her ved 3die Behandling med den udtrykkelige Begrundelse, at man ønskede, at Regjeringen i den kommende Samling skulde forelægge Lovforslag om en Ølstat. Man indsaar, at det at udarbejde et Lovforslag om en Ølstat noget oversteg private Medlemmers Kræfter, og at det var et Lovforslag, som maatte udgaa fra Regjeringen. Saa kan man altsaa sige: Sa saa er det meget godt; nu faae I et Forslag om en Ølstat, det er jo det, dette Thing ved sin Afstemning her sidste Foraar har vedtaget. Men naar vi saa se paa det foreliggende Forslag og sammenligne det med, hvad vi ønske, da finde vi jo dog en saa vidunderlig Forstjæl, at det forekommer mig, at jeg aldrig har set noget evidenterere Bevis for, hvor vanskeligt, for ikke at sige umuligt, et Samarbejde er for os med den høie Regjering. Jeg kan næsten sige, at Forholdet er det, at den høie Regjering giver os Stene for Brød. Vi had om Brød, det vil sige, det kalder jeg Skatten paa bairisk Øl, som vist er et temmelig almindeligt Ønske i Befolkningen og her i Salen, om det end ikke deles af Alle, og saa faae vi det med et Til- læg af en Brændvinsstat, som vi ikke have